

Ms Carol Shillabeer
Prif Weithredwr
Bwrdd Iechyd Addysgu Powys
Tŷ Plas
Bronllys
Aberhonddu, LD3 0LS

Cambrian Buildings
Mount Stuart Square
Cardiff CF10 5FL

Adeiladau Cambrian
Sqwâr Mount Stuart
Caerdydd CF10 5FL

10 Awst 2015

Annwyl Ms Shillabeer,

Adolygiad o Gartrefi Gofal: Dadansoddiad o'ch ymateb terfynol

Rwy'n ysgrifennu i ddiolch i chi am roi ymateb terfynol i'm Hanghenion Gweithredu, sef ymateb yr wyf wedi cael cyfle i'w ddadansoddi bellach.

Wrth ddadansoddi'r ymateb a ddaeth i law, roeddwn i'n chwilio am sicrwydd, drwy'r wybodaeth a roddwyd a thrwy'r camau a oedd ar eu hanner neu yn yr arfaeth, y bydd fy Anghenion Gweithredu'n cael eu rhoi ar waith ac y bydd y canlyniadau arfaethedig yn cael eu cyflawni ar ran pobl hŷn.

Mae'n glir bod eich ymateb yn dangos ymrwymiad i gyflawni'r newid angenrheidiol a amlinellais yn fy Adolygiad o Gartrefi Gofal ac mae'n manylu'n glir ar gamau rydych chi wedi'u cymryd neu y byddwch yn eu cymryd er mwyn cyflawni'r canlyniadau arfaethedig.

Rwy'n arbennig o falch bod y Bwrdd Iechyd a'r Awdurdod Lleol wedi arddel ymagwedd gydweithredol gref, ac wedi datblygu strategaeth glir a strwythuredig i fwrw ymlaen â newid ar draws y sector. Mae'ch sefydliad wedi dangos penderfyniad i barhau i wella'i gynllun ac wedi rhoi croeso agored i'r adborth adeiladol a gynigiais. Yn sgil hyn, mae'ch holl ymatebion i'm Hanghenion Gweithredu wedi'u dadansoddi bellach fel ymatebion 'derbyniol'. Mae'n dda gen i hefyd eich bod wedi manylu ar y gweithdrefnau adolygu a chlориannu sydd gennych er mwyn rhoi sicrwydd ar lefel uchel yn eich sefydliad y bydd y canlyniadau angenrheidiol yn cael eu cyflawni.

Ar ben hynny, mae'ch sefydliad wedi cynnig mynd ati i ddatblygu gwasanaethau neu brosesau newydd sydd â'r potensial i symud ymlaen fel arferion gorau. Er enghraifft, rwy'n croesawu'r ymrwymiad i ddatblygu gwasanaeth newydd i ymgysylltu â phobl hŷn a gwranddo arnyn nhw ynglŷn â'u hansawdd bywyd a sut y gall gwasanaethau gael eu gwella (Angen Gweithredu 6.2), a hefyd i ddatblygu dulliau casglu er mwyn cyhoeddi gwybodaeth ynghylch defnyddio cyffuriau gwrthseicotig mewn cartrefi gofal (Angen Gweithredu 3.5).

Gan hynny, rwy'n fodlon bod eich sefydliad eisoes yn cydymffurfio â'm Hanghenion Gweithredu neu wedi ymrwymo i gymryd y camau angenrheidiol i gyflawni'r newid angenrheidiol.

Mae dadansoddiad manwl wedi'i atodi o'r wybodaeth ychwanegol a roesoch mewn ymateb i'm cais.

Fel y gwyddoch, o dan Ddeddf Comisiynydd Pobl Hŷn (Cymru) 2006 mae'n ofynnol imi gadw cofrestr o'r ymatebion i'm Hanghenion Gweithredu ac felly bydd yr holl ymatebion gan y cyrff sy'n dod o dan fy Adolygiad yn cael eu cyhoeddi ar fy ngwefan ynghyd â'r dadansoddiad o bob ymateb.

Fel y dywedais yn barod, byddaf yn cyhoeddi sylwebaeth gyffredinol ynghylch a ydw i'n credu y bydd y newid yr wyf yn disgwyl ei weld ar ran pobl hŷn yn cael ei wireddu ledled Cymru ac rwy'n bwriadu gwneud datganiad cyhoeddus ffurfiol am hyn ac am y camau y mae'r cyrff unigol sy'n dod o dan yr adolygiad yn bwriadu eu cymryd. Caiff y datganiadau hyn eu gwneud ar 11 Awst.

Dwy ddim yn bwriadu gofyn am ddiweddariad manwl am yr holl gamau sydd gennych ar y gweill, oherwydd lefel y sicrwydd a'r ymrwymiad rydych chi wedi'u dangos wrth sicrhau'r canlyniadau hyn. Gan hynny, rwy'n bwriadu cynnal adolygiad dilynol ymhen 18 mis, pryd y byddaf yn chwilio am dystiolaeth bendant bod y canlyniadau hyn wedi'u cyflawni'n gyson ar draws cartrefi gofal eich ardal (bod eich camau chi wedi'u cwblhau). Yn nes ymlaen, byddaf yn rhoi gwybod ichi am hyd a lled yr adolygiad a'r dull y byddaf yn ei ddefnyddio.

Er hynny, mae yna nifer o feysydd y bydd arna i angen diweddariad a sicrwydd yn eu cylch yn y cyfamser ac fe fyddaf yn ysgrifennu atoch ar wahân ynglŷn â'r rhain a sut y byddaf yn gofyn ichi wneud hyn.

Rwy'n edrych ymlaen at barhau i gydweithio â chi i sicrhau bod gan bobl hŷn sy'n byw mewn cartrefi gofal yng Nghymru yr ansawdd bywyd gorau posibl a'r safonau gofal uchaf.

Yn gywir

Sarah Rochira
Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru

Bwrdd Iechyd Addysgu Powys a Chyngor Sir Powys

Mae'r Bwrdd Iechyd a'r Awdurdod Lleol wedi cyflwyno ymateb cydweithredol i'm Hadolygiad i, 'Lle i'w Alw'n Gartref?', ac rwy'n croesawu eu hymagwedd ymroddgar at weithio mewn modd integredig. Ar ben hynny, rwy'n croesawu'r penderfyniad i adolygu'r gwaith hwn ac i fonitro'r cynnydd ynglŷn ag ef drwy gyd-fforwm y Llwybr Integredig i Bobl Hŷn sy'n adrodd yn uniongyrchol i'r Cyd-fwrdd Iechyd a Gofal Cymdeithasol Integredig. Dylai'r trefniadau hyn sicrhau bod y cynnydd yn cael ei fonitro'n ofalus a bod newid yn cael ei sbarduno'n gyson ledled y rhanbarth. Byddwn yn disgwyl, wrth i'r rhaglen yma o waith ddatblygu, fe fydd cofnodi cyson yn digwydd trwy'r trefniadau hyn, neu sianel priodol arall, o fewn strwythur llywodraethu corfforaethol yr Awdurdodau, i'r Bwrdd Iechyd ac i'r cyhoedd.

Angen Gweithredu 1.3

Casgliad Terfynol - Derbyniol

1.3 Dylai cefnogaeth ymataliaeth arbenigol fod ar gael i bob cartref gofal er mwyn cefnogi arferion gorau o ran gofal ymataliaeth, a hynny'n seiliedig ar ganllawiau cenedlaethol eglur o ran defnyddio cymhorthion ymataliaeth ac urddas.

Barnwyd o'r blaen fod ymateb y Bwrdd Iechyd i'r Angen Gweithredu hwn yn dderbyniol. Gan hynny, does dim rhagor o ddadansoddi wedi bod.

Angen Gweithredu 1.6

Casgliad Terfynol - Derbyniol

1.6 Cynigir eiriolaeth annibynnol i bobl hŷn o dan yr amgylchiadau canlynol:

- pan fo pobl hŷn mewn perygl, neu yn dioddef camdriniaeth gorfforol, emosiynol, ariannol neu rywiol.
- lle mae cartref gofal yn cau neu berson hŷn yn symud oherwydd

bod eu hanghenion gofal wedi newid.

- pan fo person hŷn angen cymorth i'w helpu i adael yr ysbyty.

Yn achos y rhai sydd â chapasiti anwadal neu anawsterau cyfathrebu, dylai hwn fod yn eiriolaeth na chyfarwyddir.

Pan fo pryderon cynyddol ynglŷn â chartref gofal, mae'n rhaid i breswylwyr gael mynediad i eiriolaeth na chyfarwyddir.

Barnwyd o'r blaen fod ymateb y fenter gydweithredol i'r Angen Gweithredu hwn yn dderbyniol. Gan hynny, does dim rhagor o ddadansoddi wedi bod.

Angen Gweithredu 2.2

Casgliad Terfynol - Derbyniol

2.2 Mae gan bobl hŷn fynediad i wasanaethau arbenigol a, phan fo hynny'n briodol, i ofal amlddisgyblaethol a ddyluniwyd i gefnogi adsefydlu yn dilyn cyfnod o afiechyd.

Barnwyd o'r blaen fod ymateb y fenter gydweithredol i'r Angen Gweithredu hwn yn dderbyniol. Gan hynny, does dim rhagor o ddadansoddi wedi bod.

Angen Gweithredu 3.2

Casgliad Terfynol – Derbyniol

3.2 Mae holl weithwyr cartrefi gofal yn derbyn hyfforddiant dementia sylfaenol fel rhan o'r drefn gynefino, ac mae'r holl staff gofal a rheolwyr cartrefi gofal yn derbyn hyfforddiant dementia ychwanegol yn barhaus fel rhan o ddatblygu eu sgiliau a'u cymhwysedd, ac mae hyn yn elfen benodol o oruchwylio ac asesu perfformiad.

Barnwyd o'r blaen fod ymateb y Bwrdd Iechyd i'r Angen Gweithredu hwn yn dderbyniol. Gan hynny, does dim rhagor o ddadansoddi wedi bod.

Angen Gweithredu 3.3

Casgliad Terfynol – Derbyniol

3.3 Dylid cymryd camau o ddifrif i annog defnyddio cynlluniau cyfeillio mewn cartrefi gofal, yn cynnwys prosiectau pontio'r cenedlaethau, a chefnogi preswylwyr i ddal eu gafael ar gyfeillgarwch sy'n bodoli. Mae'n rhaid i hyn gynnwys sicrhau mynediad parhaus i gefnogaeth sy'n seiliedig ar ffydd ac i gymunedau diwylliannol penodol.

Rwy'n croesawu'r ffaith bod ymateb y fenter gydweithredol i'r Angen Gweithredu hwn yn cynnwys nifer o ymrwymadau neu gamau cadarnhaol sydd â'r potensial i alluogi pobl hŷn i gael eu helpu i gael cysylltiadau cymdeithasol ystyrlon a pharhau i arfer eu ffydd a chynnal eu cysylltiadau diwylliannol.

Er enghraifft, mae'n dda gen i nodi bod yr Awdurdod Lleol yn ymrwymo i gynnal ymweliadau ar y cyd i fonitro contractau, sef ymweliadau a fydd yn asesu cynlluniau sydd wedi'u bwriadu i wella cyfeillio, megis y rhai sy'n ymwneud â phontio rhwng y cenedlaethau, anghenion diwylliannol y gymuned ac anghenion ysbrydol. Wedyn dylai'r Awdurdod Lleol allu deall ansawdd ac effaith y cynlluniau hyn a nodi hefyd ble mae yna fylchau yn y ddarpariaeth.

O ran ymateb cychwynnol y fenter gydweithredol, nodais ei bod fel pe bai'n dibynnu ar y Trydydd Sector i gyflwyno gwasanaethau cyfeillio. Er hynny, rwy'n croesawu'r ffaith bod y fenter gydweithredol wedi ymrwymo i adolygu'r cymorth y mae swyddogion presennol y trydydd sector yn ei roi i gartrefi gofal cymunedol, ac i rannu'r arferion gorau drwy eu fforwm i ddarparwyr. Heb gyfle i ddefnyddio gwasanaethau neu gynlluniau o'r fath, bydd pobl hŷn yn dal yn wynebu'r risg o fod yn unig ac ar wahân, sy'n gallu tanseilio iechyd a llesiant unigolion.

Mae'r ymateb yn cynnwys amserlenni clir ar gyfer cwblhau'r camau a nodwyd, ac mae hefyd yn enwi unigolyn atebol i gyd-fynd â llwybr llywodraethu clir. Dylai eglurder y dull hwn ganiatáu i ansawdd ac effaith y gwasanaethau hyn, ac unrhyw newidiadau a wneir iddyn nhw, gael eu monitro'n ofalus gan y Bwrdd Iechyd.

Angen Gweithredu 3.4

Casgliad Terfynol - Derbyniol

3.4 Datblygu cefnogaeth iechyd meddwl a lles arbenigol amlddisgyblaethol, mewngymorth ar gyfer pobl hŷn mewn cartrefi gofal, a sicrhau ei fod ar gael, yn cynnwys:

- Asesu iechyd meddwl a lles pobl hŷn fel rhan o'u gofal cychwynnol ac asesu datblygiad eu cynllun cefnogaeth a chynllunio eu gofal parhaus.
- Cyngor a chefnogaeth i staff gofal ynghylch sut i ofalu'n effeithiol am bobl hŷn ag anghenion lles meddyliol ac iechyd meddyliol, yn cynnwys dementia, a phryd i atgyfeirio.
- Llwybrau atgyfeirio amlwg a meini prawf ar gyfer atgyfeirio.
- Mae'r holl breswylwyr sydd yn cymryd cyffuriau gwrthseicotig yn cael eu monitro a'u hasesu ar gyfer y posibilrwydd o ddiddyfnu, ac mae adolygiadau yn cael eu cynnal yn unol â chanllawiau NICE.

Barnwyd o'r blaen fod ymateb y Bwrdd Iechyd i'r Angen Gweithredu hwn yn dderbyniol. Gan hynny, does dim rhagor o ddadansoddi wedi bod.

Angen Gweithredu 3.5

Casgliad Terfynol – Derbyniol

3.5 Mae gwybodaeth yn cael ei gyhoeddi'n flynyddol ynghylch defnyddio cyffuriau gwrthseicotig yn unol â chanllawiau NICE a Thargedau Deallus ar Gyfer Dementia Llywodraeth Cymru.

Barnwyd o'r blaen fod ymateb y Bwrdd Iechyd i'r Angen Gweithredu hwn yn dderbyniol. Gan hynny, does dim rhagor o ddadansoddi wedi bod.

Angen Gweithredu 4.2

Casgliad Terfynol – Derbyniol

4.2 Mae cytundeb ffurfiol yn cael ei ddatblygu a'i weithredu rhwng y cartref gofal a gwasanaethau gofal sylfaenol ac arbenigol yn seiliedig ar y Datganiad o Hawliau. Dylai hyn gynnwys:

- Llwybrau atgyfeirio, yn cynnwys mynediad agored
- Amseroedd aros
- Gwybodaeth am atgyfeirio a rhyddhau
- Cyngor a gwybodaeth i gefnogi gofal parhaus y person hŷn yn y cartref
- Mynediad i wasanaethau arbenigol i bobl hŷn mewn cartrefi nyrsio yn unol â'r Canllawiau Hanfodion Gofal.

Barnwyd o'r blaen fod ymateb y Bwrdd Iechyd i'r Angen Gweithredu hwn yn dderbyniol. Gan hynny, does dim rhagor o ddadansoddi wedi bod.

Angen Gweithredu 4.3

Casgliad Terfynol – Derbyniol

4.3 Darperir gwybodaeth, cyngor a hyfforddiant pan fo'n briodol i staff gofal er mwyn sicrhau eu bod yn deall ac yn adnabod anghenion iechyd pobl hŷn yn ogystal â phryd a sut i atgyfeirio.

Er fy mod i wedi croesawu nifer o'r camau a amlinellwyd yn ymateb cychwynnol y fenter gydweithredol i'r Angen Gweithredu hwn, fe godais i bryder nad oedd yn glir a oedd y Bwrdd Iechyd wedi ymrwymo'n llwyr i ddatblygu rhaglenni hyfforddi newydd ac ychwanegol fel bod staff gofal wedi'u paratoi'n well i ddeall anghenion iechyd pobl hŷn.

Gan hynny, mae'n dda gen i nodi bod ymateb y fenter gydweithredol yn mynd i'r afael â'r pryder hwn drwy ddweud y caiff darparwyr cartrefi gofal

fynediad llawn i'r gyd-raglen hyfforddi, ac y bydd sesiynau ychwanegol ar ymwybyddiaeth dementia yn cael eu cyflwyno i bob cartref gofal. Mae gan y camau hyn y potensial i sicrhau bod staff gofal yn deall anghenion iechyd pobl hŷn, a hefyd pa bryd a sut i gyrchu gwasanaethau gofal sylfaenol a gwasanaethau arbenigol.

Mae'r ymateb yn cynnwys amserlenni clir ar gyfer cwblhau'r camau a nodwyd, ac mae hefyd yn enwi unigolyn atebol i gyd-fynd â llwybr llywodraethu clir. Dylai eglurder y dull hwn ganiatáu i ansawdd ac effaith y gwasanaethau hyn, ac unrhyw newidiadau a wneir iddyn nhw, gael eu monitro'n ofalus gan y Bwrdd Iechyd.

Angen Gweithredu 4.4

Casgliad Terfynol – Derbyniol

4.4 Wrth gyrraedd cartref gofal, mae pobl hŷn yn derbyn adolygiadau o feddyginiaethau gan weithiwr proffesiynol clinigol gymwys, ac adolygiadau rheolaidd o feddyginiaethau'n cael eu cynnal yn unol â'r arferion gorau a gyhoeddwyd.

Rhoddais groeso o'r blaen i'r camau cadarnhaol a oedd wedi'u hamlinellu yn ymateb cychwynnol y fenter gydweithredol i'r Angen Gweithredu hwn, er enghraifft, ymrwymiad i adolygu'r broses bresennol ynglŷn â rheoli meddyginiaethau ac adolygiadau i bobl sy'n ymadael â'r ysbyty ac yn mynd i mewn i gartref gofal. Er hynny, fe godais i bryder nad oedd llawer o wybodaeth yn cael ei ddarparu ar gyfer unigolion nad oedden nhw'n mynd i gartref gofal yn uniongyrchol o'r ysbyty. Mae'n dal yn bosibl y bydd yr unigolion hyn yn wynebu risg o gydadwaith peryglus posibl rhwng nifer o feddyginiaethau.

Oherwydd hynny, mae'n dda gen i nodi bod ymateb y fenter gydweithredol yn ymateb yn uniongyrchol i'r pryder hwn drwy ddarparu gwybodaeth am y Gwasanaeth Estynedig Lleol sy'n gorfod rhoi adolygiad meddygol llawn (gan gynnwys adolygiad meddyginiaethau) o fewn pedwar diwrnod ar ddeg ar ôl i rywun gael ei dderbyn. Fe allai hyn leihau'r risgiau sy'n gysylltiedig â chymryd nifer o feddyginiaethau yr un pryd.

Mae'r ymateb yn dweud hefyd fod archwiliad o'r gwasanaeth yn cael ei fwydo i'r Cyd-banel Monitro Aml-asiantaeth.

Mae'r ymateb yn cynnwys amserlenni clir ar gyfer cwblhau'r camau a nodwyd, ac mae hefyd yn enwi unigolyn atebol i gyd-fynd â llwybr llywodraethu clir. Dylai eglurder y dull hwn ganiatáu i ansawdd ac effaith y gwasanaethau hyn, ac unrhyw newidiadau a wneir iddyn nhw, gael eu monitro'n ofalus gan y Bwrdd Iechyd.

Angen Gweithredu 5.6

Casgliad Terfynol – Derbyniol

5.6 Sefydlu Cynllun Gwella Cenedlaethol er mwyn gwella cartrefi gofal ble mae Awdurdodau Lleol, Byrddau Iechyd ac AGGCC wedi nodi ffactorau risg sylweddol a/neu barhaus ynghylch yr ansawdd bywyd neu'r gofal a ddarperir i breswylwyr a/neu dorri hawliau dynol o bosibl.

Dylai'r tîm gwella cenedlaethol ddefnyddio rheolwyr cartrefi gofal profiadol, yn ogystal ag ymarferwyr eraill, er mwyn darparu cefnogaeth ddwys a thrawsffurfiol er mwyn codi safonau ansawdd bywyd a gofal i breswylwyr yn ogystal ag atal a lliniaru risgiau i ddiogelwch yn y dyfodol.

Dylai'r gwasanaeth hefyd ddatblygu ystod o adnoddau a deunyddiau hyfforddi er mwyn cynorthwyo cartrefi gofal sy'n dymuno gwella o ran hunanddatblygu a gwelliannau parhaus.

Barnwyd o'r blaen fod ymateb y fenter gydweithredol i'r Angen Gweithredu hwn yn dderbyniol. Gan hynny, does dim rhagor o ddadansoddi wedi bod.

Angen Gweithredu 6.2

Casgliad Terfynol – Derbyniol

6.2 Dylai darparwyr cartrefi gofal, comisiynwyr ac AGGCC ddatblygu

ffyrdd anffurfiol a systematig o sicrhau eu bod yn deall ansawdd bywyd pobl hŷn yn well, drwy wrando arnynt yn uniongyrchol (nid drwy gwynion ffurfiol) a sicrhau y gweithredir ar y pryderon a leisir ganddynt.

Dylai adroddiadau blynyddol gael eu llunio ar sut mae adborth parhaus pobl hŷn wedi'i ddefnyddio i sbarduno gwelliant parhaus (gweler cam 6.10).

Mae'r ymateb i'r Angen Gweithredu gan y fenter gydweithredol yn amlygu ymrwymiad clir i sicrhau adborth gan ddefnyddwyr gwasanaethau, ac rwy'n croesawu'r ymrwymiad i ddatblygu gwasanaeth newydd i ymgysylltu â phobl hŷn a gwranddo arnynt nhw ynglŷn ag ansawdd bywyd.

Codais bryder ynglŷn ag ymateb cychwynnol y fenter gydweithredol i'r Angen Gweithredu hwn, sef nad oedd manylion am sut y byddai'r Bwrdd Iechyd a'r Awdurdodau Lleol yn cydweithio ag AGGCC i wrando ar bobl hŷn a gweithredu ynglŷn â'r materion y maen nhw'n eu codi. Gan hynny, rwy'n croesawu'r ffaith bod ymateb y fenter gydweithredol yn dweud bellach fod ymweliadau monitro'n cael eu cynnal ar y cyd ag AGGCC, a bod pob pryder yn cael ei adolygu drwy'r cyd-dîm monitro. Er hynny, byddai'r ymateb wedi bod yn gryfach pe bai mwy o wybodaeth wedi'i roi am sut y gall y gwaith cydfonitro arwain at gynnydd uniongyrchol ynglŷn ag ansawdd bywyd.

Ymhellach, codais bryder arall nad oedd yr ymateb cychwynnol yn egluro sut y byddai'r fenter gydweithredol yn defnyddio adroddiadau blynyddol i ddangos sut mae gwranddo ar adborth pobl hŷn wedi sbarduno gwelliannau parhaus. Mewn ymateb i'r pryder hwn, mae'r fenter gydweithredol yn dweud bod adroddiadau blynyddol yn adolygu adborth o bob ffynhonnell. Er hynny, rhaid imi nodi nad yw'n glir o hyn a yw hyn yn cyfeirio at adroddiad blynyddol ar ansawdd bywyd ac adborth gan y trigolion yn unol â'r Angen Gweithredu ai peidio.

Mae'r ymateb yn cynnwys amserlenni clir ar gyfer cwblhau'r camau a nodwyd, ac mae hefyd yn enwi unigolyn atebol i gyd-fynd â llwybr llywodraethu clir. Dylai eglurder y dull hwn ganiatáu i ansawdd ac effaith y gwasanaethau hyn, ac unrhyw newidiadau a wneir iddyn nhw, gael eu monitro'n ofalus gan y Bwrdd Iechyd.

Angen Gweithredu 6.7

Casgliad Terfynol – Derbyniol

6.7 Datganiadau Ansawdd Blynyddol yn cael eu cyhoeddi gan Gyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol mewn perthynas ag ansawdd bywyd a gofal pobl hŷn sy'n byw mewn cartrefi gofal a gomisiynir a chartrefi gofal yr Awdurdod Lleol. Dylai hyn gynnwys:

- argaeledd eiriolaeth annibynnol mewn cartrefi gofal
- ansawdd bywyd a gofal pobl hŷn, yn cynnwys cyfeiriad penodol at
- bobl hŷn sy'n byw â dementia a/neu sy'n colli defnydd o synhwyrau
- sut mae hawliau dynol pobl hŷn yn cael eu cynnal mewn cartrefi gofal ar draws yr Awdurdod Lleol safbwyntiau pobl hŷn, eiriolwyr ac aseswyr lleyg ynghylch yr ansawdd bywyd a'r gofal a ddarperir mewn cartrefi gofal
- lleoliad daearyddol cartrefi gofal

Dylai manylion ychwanegol ynghylch gofynion adrodd yn ôl gael eu cynnwys fel rhan o'r Bil Rheoleiddio ac Archwilio.

Barnwyd o'r blaen fod ymateb y fenter gydweithredol i'r Angen Gweithredu hwn yn dderbyniol. Gan hynny, does dim rhagor o ddadansoddi wedi bod.

Angen Gweithredu 6.8

Casgliad Terfynol – Derbyniol

6.8 Mae Byrddau Iechyd yn cynnwys y wybodaeth ganlynol mewn perthynas ag ansawdd bywyd a gofal pobl hŷn mewn cartrefi gofal preswyl a nyrsio yn eu Datganiadau Ansawdd Blynyddol:

- defnydd amhriodol o gyffuriau gwrthseicotig
- mynediad i gefnogaeth iechyd meddwl a lles

- mynediad i atal cwympiadau
- mynediad i wasanaethau ail-alluogi
- cefnogaeth i gynnal golwg a chlyw

Datblygu meysydd eraill sydd i'w cynnwys fel rhan o ganllawiau DAB a gyhoeddir yn flynyddol.

Barnwyd o'r blaen fod ymateb y Bwrdd Iechyd i'r Angen Gweithredu hwn yn dderbyniol. Gan hynny, does dim rhagor o ddadansoddi wedi bod.

Angen Gweithredu 7.3

Casgliad Terfynol – Derbyniol

7.3 Mae'r GIG yn gweithio â'r sector cartrefi gofal er mwyn ei ddatblygu fel rhan allweddol o'r llwybr gyrfa nyrsio, yn cynnwys darparu cefnogaeth datblygu proffesiynol a chymheiriaid llawn i nyrsys sy'n gweithio mewn cartrefi gofal.

Mae nifer o gamau cadarnhaol yn yr ymateb i'r Angen Gweithredu hwn sydd â'r potensial i wella'r blaengynlluniau a'r cymorth gyrfa er mwyn sicrhau bod yna nifer digonol o nyrsys i roi gofal nyrsio o safon ac i sicrhau deilliannau ansawdd bywyd i bobl hŷn mewn cartrefi nyrsio.

Er enghraifft, rwy'n croesawu'r ffaith bod y fenter gydweithredol wedi ymrwymo i ystyried cyfleoedd i leoli myfyrwyr sydd heb gofrestru eto mewn cartrefi gofal ac i edrych ar gyfleoedd ar gyfer recriwtio ar y cyd. Ar ben hynny, dylai'r staff nyrsio presennol gael gwell cyfle i ddilyn datblygiad proffesiynol parhaus drwy'r mynediad llawn i gyd-raglen hyfforddi'r Bwrdd Iechyd a'r Awdurdod Lleol a'r hyfforddiant ychwanegol mewn ymwybyddiaeth o ddementia.

Codais bryder ynglŷn â'r ymateb cychwynnol, sef nad oedd sôn ynddo am y rhwystrau presennol a allai atal unigolion rhag mynd i mewn i'r proffesiwn. Chafodd y pryder penodol hwn ddim sylw yn yr ymateb, ac

felly byddai'r ymateb wedi bod yn gryfach pe bai'r mater hwn wedi'i gynnwys.

Mae'r ymateb yn cynnwys amserlenni clir ar gyfer cwblhau'r camau a nodwyd, ac mae hefyd yn enwi unigolyn atebol i gyd-fynd â llwybr llywodraethu clir. Dylai eglurder y dull hwn ganiatáu i ansawdd ac effaith y gwasanaethau hyn, ac unrhyw newidiadau a wneir iddyn nhw, gael eu monitro'n ofalus gan y Bwrdd Iechyd.